سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره نوزدهم، بهمن ۱۳۹۹، ۱۱۳۴-۱۱۳۳

تفکر، برنامه‌ریزی، نگارش و تولید نسخه نهایی یک مقاله
Thinking, Planning, Writing and the Final Creation of a Manuscript

محسن رضائیان[۱]
M. Rezaeian

فینلی (Finlay)، در مقاله اخیر خود با تمرکز بر روی تهیه مقالات کیفی، نگارش مقاله را یک امر پویا می‌داند که از چهار مرحله به هم پیوسته و مرتبط یعنی، تفکر (Thinking)، برنامه ریزی (Planning)، نگارش (Writing) و تولید نسخه (Manuscript Creation) نهایی تشکیل می‌شود [۱]. ما قبلاً در سخنان سردبیری مجله دانشگاه به برخی از این مراحل اشاره کرده‌ایم [۴-۲]. با این وجود و نظر به اهمیت مطالب ارائه شده توسط فینلی، سعی می‌کنیم که در سخن سردبیری حاضر، چهار مرحله فوق را طوری ارائه نمائیم که بتواند هم در مورد مقالات کیفی و هم در مورد مقالات کمی مورد استفاده قرار گیرد.

در مرحله اول و پس از آن که نویسندگان ایده‌ای برای نوشتن در اختیار داشته باشند، باید درباره چگونگی نگارش مقاله خود تفکر نمایند. در این مرحله نویسندگان باید بیندیشند که دقیقاً چه پیامی را قرار است که از طریق مقاله به خوانندگان خود منتقل نمایند. در مرحله دوم که ارتباط متقابلی با مرحله اول دارد، نویسندگان وارد مرحله برنامه‌ریزی می‌شوند. در این مرحله، آن‌ها باید مشخص نمایند که ساختار مقاله باید از چه قسمت‌هایی تشکیل شده و در هر قسمت قرار است که چه نکاتی ارائه گردد. آن‌ها هم‌چنین مشخص می‌نمایند که در هر قسمت، مطالب ارائه شده را در قالب چند کلمه ارائه خواهند نمود [۱]. برای نمونه، آن‌ها ممکن است که برای مقدمه ۵۰۰ کلمه، مواد و روش‌ها ۱۰۰۰ کلمه، نتایج ۱۰۰۰ کلمه، بحث ۲۰۰۰ کلمه، نتیجه‌گیری ۲۵۰ کلمه و خلاصه ۲۵۰ کلمه را در نظر بگیرند.

در مرحله سوم، نویسندگان شروع به نگارش مقاله بر اساس آن‌چه که در مرحله قبل برنامه ریزی نموده‌اند، می‌نمایند. در این مرحله آن‌ها این امکان را دارند که نگارش مقاله را با هر قسمتی شروع نمایند که در نگارش آن از راحتی و تبحر بیش‌تری برخوردار هستند. مثلاً ممکن است با نگارش قسمت مواد و روش‌ها شروع کرده، بعد نتایج را بنویسند و در مرحله بعد، بحث و

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.11.9.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.11.1133]

مقدمه را همزمان به رشته تحریر در آورند [۵]. وقتی که اولین نسخه مقاله را به این ترتیب آماده کردند، نویسندگان ممکن است با بازخوانی چندباره این نسخه، متن نوشته شده را بارها و بارها ویرایش نموده و با حذف توضیحات اضافی، نسخه مرتب و ما قبل نهایی مقاله خود را آماده نمایند [۶].

در مرحله آخر این فرآیند که تولید نسخه نهایی نام دارد، نویسندگان باید بر اساس دستورالعمل نویسندگان مجله مورد نظر خود، نسخه نهایی مقاله خودشان را آماده نمایند. آن‌ها باید دقت کافی در رعایت دستورالعمل نویسندگان مجله مورد نظر خود داشته باشند. برای نمونه، چطور خلاصه مقاله خود را آماده کنند و یا از چه شیوه منبع نویسی استفاد نمایند [۱]. دلیل این امر هم آن است که اگر دستورالعمل نویسندگان رعایت نشود، مجله ممکن است که در همان بررسی اولیه مقاله را رد نماید.

این فرآیند چهار مرحله‌ای اگر به خوبی به مرحله اجرا درآید، می‌تواند به نویسندگان مقاله کمک نماید، تا نسخه نهایی قابل قبولی را آماده ارائه به مجله مورد نظر خودشان نمایند.

References

[1] Finlay L. How to write a journal article: Top tips for the novice writer. *EJQRP* 2020; 10, 28-40.

[2] Rezaeian M. The development, submit, revise and publication stages of an article. *JRUMS* 2015; 13 (9): 737-8.

[3] Rezaeian M. How to Successfully Leave Behind the Peer Review Process? *JRUMS* 2008; 7 (1): 1-3.

[4] Rezaeian M. Preparing an Outline before Writing an Article. *JRUMS* 2020; 19 (8): 771-2

[5] Rezaeian M. The Order of Writing the Different Sections of an article. *JRUMS* 2013; 12 (10): 783-4.

[6] Rezaeian M. The Necessity of Multiple Revision of the First Draft of an Article. *JRUMS* 2016; 15 (3): 193-4.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-09]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.11.9.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.11.1133]